

DECIZIE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

juducând recursul declarat de Carauș Eduard, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Pascari Valentina împotriva lui Carauș Eduard cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat, încasarea cheltuielilor pentru reabilitare, încasarea cheltuielilor de deplasare și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal,

C O N S T A T Ă :

La 03 decembrie 2015, Pascari Valentina s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Carauș Eduard, prin care a solicitat încasarea sumei de 75 490, 73 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea sumei de 5 000 lei lunar cu titlu de compensație pentru pierderea capacității de muncă, încasarea sumei de 40 000 dolari - cheltuieli pentru reabilitare, încasarea sumei de 800 euro - cheltuieli de transport care urmează a fi suportate pentru serviciile de reabilitare, încasarea sumei de 100 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, precum și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Ștefan Vodă din 05 mai 2016 acțiunea a fost admisă parțial, s-a dispus încasarea de la Carauș Eduard în beneficiul lui Pascari Valentina prejudiciul material cauzat în sumă de 64 092, 44 lei, a venitului ratat în mărime de 4 541, 45 lei lunar, începând cu data de 31 mai 2014, până la atingerea vârstei de pensionare de către Pascari Valentina, a cheltuielilor de reabilitare în sumă de 40 000 dolari SUA, sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărârii, cheltuieli de deplasare în sumă de 800 euro, sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărârii, compensația pentru prejudiciul moral cauzat în sumă de 100 000 Euro, sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii Moldova la ziua executării hotărârii, precum și taxa de stat în sumă de 25 000 lei.

La 10 iunie 2016, Carauș Eduard a declarat apel prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral, precum și dispunerea încasării tuturor cheltuielilor de judecată din contul intimitei.

Totodată, apelantul Carauș Eduard a solicitat repunerea cererii de apel în termen, invocând că a omis termenul de declarare a apelului din motiv că a depus

cerere de amânare a ședinței de judecată din 05 mai 2016, deoarece avocatul său era internat în spital, iar hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa sa, fiind recepționată la 26 mai 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Carauș Eduard privind repunerea în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă peste termenul legal. S-a restituit lui Carauș Eduard taxa de stat în mărime de 500 (cinci sute) lei.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a conchis că Carauș Eduard a omis nejustificat termenul de declarare a apelului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, folosindu-se cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Considerând ilegală încheierea instanței de apel, la 18 octombrie 2016, Carauș Eduard a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, fără a indica motive de fapt și de drept în susținerea recursului înaintat.

La 29.11.2016, Pascari Valentina a depus referință prin care solicită respingerea recursului declarat de către Carauș Eduard ca fiind neîntemeiat.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului Carauș Eduard, or, acesta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către recurent că a omis termenul de declarare a apelului din motiv că pentru ședința de judecată din 05 mai 2016 a fost depusă o cerere de amânare, deoarece avocatul său era internat în spital, iar hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa sa, fiind recepționată la 26 mai 2016, și de atunci începe să curgă termenul de 30 zile, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel din ziua pronunțării dispozitivului, așa cum prevede art. 362 alin. (1) CPC.

Mai mult ca atât, Colegiul constată că, examinarea prezentei cauze în primă instanță a fost numită pentru data de 13 ianuarie 2016, Carauș Eduard fiind citat public pentru ședința din 11 februarie 2016, ședință la care Carauș Eduard a depus cerere de amânare, aceasta fiind amânată pentru data de 16 martie 2016, ulterior pentru data de 07 aprilie 2016, dată la care avocatul Voitic Aurel acționând în interesele lui Carauș Eduard a depus o cerere de amânare, ședința de judecată fiind amânată pentru data de 05 mai 2016.

Mai constată instanța de recurs, că la 05 mai 2016, la fel a fost depusă o cerere de amânare a ședinței de către Carauș Eduard.

Astfel, reiterează instanța de recurs că afirmațiile apelantului-recurentului precum că nu a cunoscut despre existența hotărârii contestate, sunt pur declarative, deoarece odată înaintată cererea de amânare, potrivit prevederilor art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Remarcă Colegiul că, recurentul cunoscând despre existența litigiului dat și despre ședințele la care urma să se examineze cauza, a avut obligația să se prezinte în fața instanței, să se folosească cu bună credință de drepturile procedurale, să se intereseze de derularea procesului și de rezultatul examinării litigiului în fond, însă, sub diferite pretexte a solicitat amânarea ședințelor (f.d.136-142). Astfel, prin prisma art.206 (5) CPC al RM, menționează Colegiul că partea este în drept să solicite amânarea ședinței din cauza lipsei avocatului doar o singură dată, însă, la caz atare cereri au fost repetate.

Sub aceste aspecte, Colegiul notează că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*Van Harn versus Germany*, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

În acest sens, Colegiul conchide că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel din ziua pronunțării dispozitivului, așa cum prevede art. 362 alin. (1) CPC și corect a restituit cererea de apel apelantului Carauș Eduard, or, acesta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica

rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de Carauș Eduard nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Carauș Eduard.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Pascari Valentina împotriva lui Carauș Eduard cu privire la încasarea prejudiciului material, venitului ratat, încasarea cheltuielilor pentru reabilitare, încasarea cheltuielilor de deplasare și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea